

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év szeptember hó 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 5.B.390/2011/75. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott bűnös 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §] is.

Az 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetténél a bűnsegédi megjelölést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek van helye, melyet a vádlott a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I N D O K O L Á S:

A Székesfehérvári Törvényszék a 2015. október 14. napján kihirdetett 5.B.390/2011/75. számú ítéletével a vádlottat bűnsegédként elkövetett, folytatólagosan megvalósított adócsalás büntette (1978. évi IV. tv. 310.§.(1)(4) bekezdés) és számvitel rendje megsértésének büntette (1978. évi IV. tv.289.§.(1) bekezdés a/ és b/ pont, (4) bekezdés b/ pont) miatt - halmazati büntetésül - 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből annak fele része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Ellenben őt az 1 rb. magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. tv. 276.§.) vádja alól felmentette. Kötelezte a vádlottat 609.197 Ft bűnügyi költség megfizetésére, míg 100.238 Ft-ról azt állapította, meg, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a felmentő rendelkezés ellen bűnösség megállapításáért, valamint az adócsalás büntette vonatkozásában bűnsegédi alakzat helyett tettesi alakzat megállapításáért jelentett be fellebbezést.

A vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbeztek.

A Fővárosi fellebbviteli Főügyészség a BF.19/2016/1. számú átiratában az ügyési fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és védője fellebbezését nem tartotta alaposnak.

Azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást. A vád tárgyává tett cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, valamennyi bizonyítékot értékelési körébe vont. A tényállást a bizonyítékok egyenkénti és egymással

összefüggő gondos értékelése alapján - a vádlott ténybeli beismerése, a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok összevetésével - megalapozottan állapította meg. Helytállónak találta az elkövetéskori büntető törvény alkalmazását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az adócsalás büntette és a számvitel rendjének megsértése büntette vonatkozásában okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban a magánokirat-hamisítás vétsége esetében tévesen mentette fel a vádlottat. Ezen felül az adócsalásnál helytelenül állapított meg bűnsegédi elkövetői alakzatot.

A megállapított tényállás szerint a vádlott volt a cég1 beltagja és önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője. Ezt a tisztséget egy, az eljárás során nem azonosítható személy felkérésére töltötte be. Az sem volt vitatott, hogy az elsődlegesen kereskedelmi tevékenységet folytató Bt. működésének gazdasági irányítását ez az ismeretlen személy végezte. A vádlottnak, mint a Bt. vezetésére és képviselőre jogosított személynek a szerepe abban állt, hogy a Bt-t működtető ismeretlen személy felkérésére és részére a Bt. nevében több alkalommal üres gépjármű adásvételi szerződéseket írt alá, illetve teljesen üres papírlapokra tette rá az aláírását; az ismeretlen személynek fénymásolásra átadta a személyi okmányait; az ismeretlen személy kérésére több alkalommal pénzt vett fel cég1 folyószámlájáról melyet átadott az ismeretlen személy részére.

Mindezekből egyértelműen megállapíthatónak látta, hogy a vádlott tisztában volt azzal, miszerint cég1 pénzforgalommal járó üzleti tevékenységet folytat, melyhez a Bt. képviselőjeként ő adja a nevét. Annak nincs jelentősége, hogy az egyes tranzakciókat ki vagy kik és milyen formában végezték. Ezeknek csak az adóvonzat szempontjából van relevanciájuk. Az adócsalás bűncselekményének megítélése körében azt kell vizsgálni, hogy az adott gazdasági társaság eleget tett-e a közjogi fizetési kötelezettségének és amennyiben nem, a gazdaság társaság mulasztásért kit terhel felelősség.

Jelen ügyben az volt megállapítható, hogy cég1 2007. első negyedévében áfa adónemre adóbevallást egyáltalán nem, míg a II., III. és IV. negyedévben 0-ás adattartalmú bevallást nyújtott be az adóhatóságnak annak ellenére, hogy a gazdasági társaság ebben az időszakban az adókötelezettséget megalapozó rendszeres bevételre tett szert. Ezáltal a 2007-es évre vonatkozóan 127.424.857 Ft Áfát nem vallott és fizetett be.

Ezen kívül a gazdasági társaságnak nem volt könyvelése, bizonylati rendszere szabálytalan és nagymértékben hiányos volt, amely cég1 gazdálkodásának ellenőrzését megnehezítette.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a vádlott felelőssége az adócsalás tekintetében bűnsegédi magatartásban lenne megállapítható.

Arra mutatott rá, hogy a gazdasági társaságot a hatóságok, más cégek és üzleti partnerek irányában is a képviselői joggal felruházott ügyvezető jeleníti meg, a gazdasági társaság működésében esetleg domináns tevékenységet végző, de tisztséget nem viselő személy vagy személyek a hatóságok, vagy kívülálló cégek irányában anonimok.

A vádlott mint a gazdasági társaság tulajdonosa, beltagja és önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője személyében felelős a cég adókötelezettségeinek teljesítéséért, és ennek körében a hatóságokhoz beterjesztett okiratok valóságáért és a cég számviteli rendjének biztosításáért., így vele szemben mind a folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette, mind a számvitel rendjének megsértése büntette esetében tettesi elkövetői alakzat állapítható meg és bűnössége - miután a valótlan tartalmú adóbevallások az általa képviselt cég nevében kerültek benyújtásra - a folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában is fennáll.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket alapvetően helyesen jelölte meg azzal a kiegészítéssel, hogy további súlyosító tényezőként kell értékelni a többszörös halmazatot is.

A felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt bűncselekményt elkövető vádlottal szemben kiszabott büntetés kellően méltányos mint ahogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a szabadságvesztés fele részét követő napban történő meghatározása is messzemenőig figyelembe vette az eljárás elhúzódását.

Indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a vádlott bűnösnek kimondását folytatólágosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében is, a folytatólágosan elkövetett adócsalás büntette köréből a bűnsegédi elkövetés mellőzését.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását tartotta indokoltnak bejelentve, hogy azon az ügyész részt kíván venni.

A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az írásbeli átiratával egyezően szólalt fel.

A védő perbeszédében a fellebbezését fenntartotta.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlotti vallomást fogadja el. Szándékosságra nincs adat, és arra sem, hogy a vádlott tudott volna a bűncselekmény elkövetéséről.

Ez alapján bizonyítékok hiányában a vádlott felmentését indítványozta.

Az enyhítés körében újabb enyhítő körülményként látta értékelhetőnek a becsatolt orvosi iratokkal is igazolt betegségét.

A bejelentett kétoldalú perorvoslatokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét, az azt megelőző eljárással együtt a Be.348.§.(1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte.

Széles körben eleget tett az ügyész és a védelem bizonyítási indítványainak, tanúk megidézését, írásszakértői vélemény és kiegészítő írásszakértői vélemény beszerzését rendelte el.

Az ügyész a vádiratban nagyszámú tanú nyomozás során tett vallomásának felolvasására tett indítványt. A többnyire írásban tett vallomások felolvasására a Be.296.§.(2) bekezdés alapján került sor.

A bírósági eljárás során több esetben kellett a tárgyalást megismételni, 3 esetben a tanács összetételének változása, egy esetben a törvényi határidő eltelte miatt. A tárgyalások megismétlésére a Be.287.§.(4) bekezdés helyes alkalmazásával került sor.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részében megalapozott, de részben a védő által a nyilvános ülésen becsatolt orvosi iratok, valamint az eljárás egyéb iratai alapján kiegészítésre, pontosításra szorul a Be.352.§.(1) bekezdés a/ pontja szerint.

- Az ítélet 2. oldal utolsó bekezdését kiegészíti a védő által becsatolt orvosi iratok alapján azzal, hogy a vádlott szepszis megbetegedésben szenved.
- A 3. oldal 2. bekezdését a korábbi elítélés tekintetében pontosítja azzal, hogy a vádlottat 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra is ítélte a bíróság.
- Ugyanezen oldal 4. bekezdését az elsőfokú bírósági iratok 5. sorszáma alatt szereplő ítéletkiadmány alapján azzal pontosítja, hogy a vádlottat testi sértés vétsége miatt is elítélték.
- Az 5. bekezdésében megjelölt elítélésben szereplő cselekmények elkövetési ideje 2010. július 11.
- A 6. bekezdésben feltüntetett elítélésre jelentős értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette miatt került sor, mely cselekményt a vádlott 2006. novemberében követte el.
- A 7. bekezdésben utolsóként szereplő elítélésre a 2013. december 1. napján elkövetett cselekmény miatt került sor.
- A vádlott ellen más büntetőeljárás nincs folyamatban.

Utóbbi kiegészítésekre, pontosításokra a másodfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítvány adatai szolgáltak alapul.

- A 3. oldal 8 bekezdésében a történeti tényállást azzal pontosítja, hogy cég1 székhelye ... szám alatt volt (nyom. ir. 1. kötet, 17. oldal, cég1 cégiratai).
- A 13. oldal 1. bekezdése helyett a másodfokú bíróság az alábbiakat rögzíti:

ég1 nevében 2007. első negyedévében a vádlott nem nyújtott be áfa adónemre adóbevallást. 2007. második negyedévét érintően 2007. szeptember 11-én (nyom. ir. 1. kötet 63. oldal), a harmadik negyedévét érintően 2007. október 16-án (nyom. ir. 1. kötet 65. oldal), míg a negyedik negyedévét érintően 2008. január 18-án (nyom. ir. 1. kötet 67. oldal) 0-s adattartalmú bevallás került elektronikus úton (nyom. ir. 1. kötet 58. oldal) benyújtásra, holott a gazdasági társaságnak a tevékenysége következtében az alábbi általános forgalmi adó alap után a következő forgalmi adó összegeket kellett volna megfizetnie:...

- A 13. oldal 3. bekezdése helyett azt rögzíti a tényállásban, hogy a fentiek alapján cég1 2007. évben 127.424.857 Ft áfát nem vallott be és nem fizetett be, így ezen összeggel az adóbevételt csökkentette.
- A 13. oldal 4. és 5. bekezdéseit kirekeszti és helyette az alábbiakat állapítja meg: a vádlott tisztában volt azzal, mint cég1 önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője és tagja, hogy cég1 adóbevallási és adófizetési kötelezettség alá eső és pénzforgalommal járó üzleti tevékenységet végez.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már hibamentes, így a Be.351.§.(1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben eleget tett az indokolási kötelezettségének. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el és melyiket, miért nem látott elfogadhatónak.

A vádlott ténybeli beismerő vallomást tett. nem vitatta, hogy tudott arról, miszerint az ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság gépjármű-kereskedelemmel foglalkozott, 4-5 alkalommal alá is írt üres gépjármű adásvételi szerződéseket, kb. 50-60 darabot. Néhány alkalommal pénzt vett fel a Bt. folyószámlájáról, amit átadott a Bt-t ténylegesen irányító tanúl-nek. Olyan is előfordult, hogy üres papírokat írt alá, illetve saját okmányait fénymásolás céljára átadta tanúl-nek. A könyvelő alkalmazása és az adóbevallás elkészítése vonatkozásában - kérdésére - tanúl megnyugtatta, hogy készítenek adóbevallást és van könyvelője is a gazdasági társaságnak.

A vádlott ténybeli beismerő vallomását - tanúl cselekvőségét kivéve - alátámasztotta a meghallgatott tanúk vallomása, a felolvasott tanúvallomások és az igazságügyi könyvszakértői vélemény.

A bírósági szakban kirendelt igazságügyi írásszakértői vélemény - a vádlotti állítástól eltérően - összesen 171 esetben igazolta, hogy a gépjármű adásvételi szerződéseken a vádlotti aláírás szerepel.

A fenti bizonyítékok egybevetéséből pedig egyértelműen levonatódó az a következtetés, hogy a vádlott mint a Bt. ügyvezető igazgatója és beltagja tisztában volt azzal, hogy a gazdasági társaság adóköteles gazdasági tevékenységet végez és személyében felelős az ezzel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért, az adóbevallás benyújtásáért.

Mindezek alapján a védelem felmentést célzó fellebbezése pusztán az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadja, a vádlotti védekezés elfogadtatását célozza, ami a hatályos perrendi szabályok alapján a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Téves azonban az adócsalás vonatkozásában a bűnsegédi minőség megállapítása, valamint a magánokirat-hamisítás vétsége alóli felmentő rendelkezés.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk.2.§ . alapján a cselekmény elkövetésekor hatályban volt büntető törvény rendelkezéseit alkalmazta, mivel a jelenleg hatályos büntető törvény alkalmazása nem eredményezne enyhébb elbírálást.

Az adócsalást az 1978. évi IV. törvény 310.§.(1) bekezdése szerint az követi el, aki az adókötelezettség megállapítása szempontjából jelentős tényre (adatra) vonatkozó valótan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy ilyen tény, adatot a hatóság elől elhallgat és ezzel vagy más megtévesztő magatartással az adóbevételt csökkenti.

Ezt a bűncselekményt szoros értelemben közvetlen tettesként az követheti el, aki az adóhatóságnak bevallani köteles ezeket a tényeket, akit adófizetési kötelezettség terhel.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. tv. (Art.) 6.§-ából, 35-36.§-ából, az elkövetéskor hatályos A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv. 21., 22, 108.§-aiból (jelenleg a 2013. évi V. tv. a Polgári Törvénykönyvről, harmadik könyv, harmadik rész, X. cím, XX. fejezet 2. pontjából és XII. címéből) az alábbi megállapítások vonhatók le:

Áfa adónemben annak a természetes vagy jogi személynek keletkezik adófizetési kötelezettsége, aki (amely) saját nevében gazdasági tevékenységet végez, aki adóalannyá válik.

Betéti társaság esetén a gazdasági társaságot a vezető tisztségviselő, a beltag vezeti, képviseli, az adóhatóság irányába ő járhat el, ő áll adójogi jogviszonyban. Miután a vezető tisztségviselői feladat csak személyesen látható el, a vádlott. mint a Bt. vezető tisztségviselője az adócsalás büntetettét csak tettesként követheti el.

Ekként nem osztotta a másodfokú bíróság azt az elsőbírői álláspontot, hogy a vádlott bűnsegédje az adócsalásnak.

A vádlottnak, mint vezető tisztségviselőnek a személyes felelőssége kiterjedt a hatóságokhoz benyújtott okiratok tartalmi hitelességére, a Bt. számviteli rendjének megtartására, ellenőrzésére. A valótan adóbevallások a vádlott által képviselt cég nevében kerültek benyújtásra, illetve ez a cég mulasztotta el az adóbevallást.

Az Art.175.§. alapján megállapítható, hogy az adóhatóság az adókötelezettségek teljesítéséhez elektronikus űrlapot rendszeresíthet. A nyomtatvánnyal egyenértékű, ha az adózó az iratot számítógépes program segítségével tölti ki és elektronikus úton küldi meg az adóhatósághoz. Az elektronikus úton benyújtott irat magánokiratnak minősül.

Ekként pedig nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a vádlott aláírása a 0-s adóbevallásokon nem szerepel, így ez nem alapozhatja meg a felmentését.

Az adócsalás és a magánokirat-hamisítás valódi alaki halmazata folytán a közbizalom elleni bűncselekményt meg kell állapítani.

A valótlán adóbevallásokat a vádlott a Bt. nevében ugyanazon célból és azonos sértett megtévesztésére történt felhasználással valósította meg, így a folytatólágosság törvényi feltétele is megvalósult.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a folytatólágosan elkövetett adócsalás vonatkozásában a bűnsegédi elkövetői alakzatot mellőzte, mivel a vádlott a cselekményt az 1978. évi IV. törvény 20.§.(1) bekezdése szerint tettesként követte el.

Megállapította a vádlott bűnösségét az 1978. évi IV. tv. 276.§. szerint minősülő - figyelemmel a Btk. 12.§ (2) bekezdésére is - folytatólágosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében is.

Az elsőfokú bíróság által felsorolt és értékelt bűnösségi körülmények pontosításra szorulnak.

Mellőzi a másodfokú bíróság a bűnsegédi magatartás enyhítőként értékelését. Enyhítőként kell viszont értékelni a vádlott orvosilag is igazolt betegségét.

További súlyosító körülmény a többszörös halmazat, a folytatólágos és a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés.

Az így kiegészített és pontosított bűnösségi körülmények alapján, figyelemmel az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességre, bűnösségének fokára, a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy még a bűnösség körének bővülése mellett is arányban áll az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés a fenti körülményekkel, szükséges a büntetési célok eléréséhez.

A másodfokú bíróság is osztotta a fellebbviteli főügyésznek azt az álláspontját, hogy mind a kiszabott szabadságvesztés tartama, mind pedig a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának meghatározása kellően méltányos, megfelelően kompenzálja az igen jelentős időmúlást, így nem látott lehetőséget a büntetés enyhítésére sem.

A járulékos kérdésekben hozott elsőfokú rendelkezéseket (végrehajtási fokozat, bűnügyi költség viselése) a másodfokú bíróság törvényesnek találta.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Székesfehérvári Törvényszék 5.B.390/2011/75. számú ítéletét a Be.372.§.(2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Be.386.§.(1) bekezdés a/ pontja értelmében fellebbezésnek van helye.

Budapest, 2016. év szeptember hó 21. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk
a tanács elnöke

. Magócsi István sk.
előadó bíró

dr. Halász Irén sk.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 5.B.390/2011/75. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.37/2016/5. számú ítéletében írt változtatással 2016. év október hó 24. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2016. év november hó 2. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Czibere Éva
tisztviselő